

Terva

Alastomina ja varikuumina he astuivat saunasta tupaan; ja ruumiinsa ruskoittivat kuin päivän polttama koivun-kuori. Tultuaan sisään, istuivat he levähtämään hetkeksi, hellittäen hikeä runsaasti; ja siitä puseskelivat he vähitellen päällensä. Mutta Juhani rupesi nyt keittämään rasvoja koko haavoitetulle veljeskunnalle. Hän asetti tulelle vanhan, malmisen ja varrettoman pannun, kaatoi siihen tuopin viinaa ja viinaan sekoitti hän kaksi korttelia kruutia, korttelin tulikivijauhoja ja suoloja saman verran. Ja koska tämä oli kiehunut noin tunnin, nosti hän keitoksen jähtymään, ja rasva, pikimustan vellin kaltaisena, oli valmis. Haavojansa, varsinkin niitä, jotka löytyi heidän päissään, voitelivat he tällä voiteella ja pyhkäisivät uutta, keltaruskeata tervaa päälle. Ja silloinpa kovin likistyivät heidän hampaansa yhteen ja kasvonsa mustenivat hirveästi; niin karvasteli haavoissa ankara lääke. Mutta Simeoni rakensi ehtoollisen, kantoi pöytään seitsemän reikäleipää, kuivan naudan-kontan ja harjallisen pöytyrin naurishautaa. Mutta ruoka tänä iltana ei kovin heille maistanut, vaan pianpa siirtyivät he pöydästä, riisuivat päältänsä ja painuivat alas vuoteillensa.

Seitsemän veljestä (4. luku)

TIMO. Oletko keksinyt keinoon?

JUHANI. Onhan tässä, Herran nimessä, tervaskantoja kuin mustia tonttuja tuhansittain ympärillämme.

TIMO. On kyllä. Mutta mitä autuutta antaa meille tervaskanto?

JUHANI. Sinä heikko-uskoinen sielu-parka. Kannoista keitämme kihisevää tervaa, tervasta pikiä, kiiltävänmustia lohkareita, joista saamme rahaa. Sen konstin tunnen yhtä hyvin kuin Rajamäen Mikkokin. Mutta kiitos Eerolle, joka eilen hänestä loilotteli ja saattoi nyt mieleeni tämän tervaskanto-keinoon; sillä keinoa muuta ei löydy meillä rahansaantiin. Otuskin metsissämme vähenee jo vähenemistään, ja rahaksi käytettynä eipä riittäisi se leipään ja muuhun särpimeen, koska lihasta kerran, niinkuin luulen, olen ottanut ikuiset jäähyväiset. Mutta kaikki nyt palkitsee piki ja terva. Ottakaamme Mikosta vaari, Mikosta vaari.

TIMO. Ottakaamme niin. Mutta siihen pitäis sitten myöskin yhdistää tuo Mikon toinen virka, jos uusi elämämme leiville löis. Minä kyllä tiedän, että kissa pistetään nahkahihaan ja koira nelikkotynnöriin, jos heistä kunnon tavalla pohdin otat, mutta siinä tarvitaan vielä monta muutakin viisautta. Ja se virka pidetään vähän niinkuin häpeällisenä. Muistakaamme se kanssa.

JUHANI. Mene sinä hiiteen kuohariveitsines! Minä poltan tervaa, minä, ja keitän pikiä; ja sinun pitää vielä näkemän kuinka pikikäärämistä rahasummia kiepataan. Aapo, mitä aattelet tuumastani?

AAPO. Olenpa sitä aivoissani aprikoinnut, eikä ole se juuri ilman järkevyyttä, mutta leipää ei helli siitä kylliksi. Kaikkein vähimmin voimme rikasten herrojen kanssa lakia käydä pikijähkäleitten perustalla. Ja onnettomat olemme, jos käymme viimein asiassa alle!

Seitsemän veljestä (9. luku)